แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practice)

เรื่อง การพัฒนานวัตกรรมสู่ทักษะการเป็นผู้สร้าง (creator) และผู้ร่วมสร้าง (Co - creator)

เจ้าของผลงาน งานพัฒนานักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ

☒ 1) การจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน
☐ 2) การจัดการความรู้ด้านงานวิจัย/งานสร้างสรรค์
☐ 3) การจัดการความรู้ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
☐ 4) การจัดการความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม
☐ 5) การจัดการความรู้ด้านการบริหารจัดการ
☐ 6) การจัดการความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

1.บทสรุปโครงการ

การพัฒนานวัตกรรมสู่ทักษะการเป็นผู้สร้าง (creator) และผู้ร่วมสร้าง (Co - creator)ผ่านการดำเนินโครงการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพในชุมชน ได้ผลสรุปการดำเนินการดังนี้
มีจำนวนนวัตกรรมที่เข้าร่วมประกวดทั้งสิ้น 49 ชิ้นงาน ประกอบไปด้วย

สาขาพยาบาลศาสตร์ จำนวน 23 ชิ้นงาน
สาขาสาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 20 ชิ้นงาน
สาขาการแพทย์แผนไทย จำนวน 6 ชิ้นงาน

ผลจากการการแข่งขันการประกวดผลงานนวัตกรรมด้านสุขภาพมีผลการประกวด ดังนี้

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ นวัตกรรม Screening machine for COVID 3in1
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ นวัตกรรมกล่องเก็บเข็มใส่ใจผู้ประกอบการ
รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ นวัตกรรมประสิทธิผลของน้ำมันยาพระอังคบพระเส้น เพื่อลดอาการปวดคอ บ่า ไหล่ สำหรับผู้ป่วยโรคลม
รางวัลชมเชย 3 รางวัล ได้แก่ นวัตกรรมกระเป๋าคลายปวด นวัตกรรมเครื่องกดเจลอัตโนมัติ และนวัตกรรมเศษไม้คลายเส้น

2. ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาประกอบการ มาตรฐาน 5 ด้าน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน โดยใน ข้อ 1.2 กำหนดให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมมีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตัวเอง ชุมชน สังคม และประเทศ

เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานอุดมศึกษาข้างต้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 31(1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 และมติคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ครั้งที่ 10/2561 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2561 คณะกรรมการสภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ครั้งที่ 12/2561 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 12/2561 เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 ได้มีมติเห็นชอบประกาศมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียน โดยใน ข้อ (1.2) กำหนดให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก สามารถสร้างโอกาสและเพิ่มมูลค่าให้กับตัวเอง ชุมชน สังคม และประเทศ และได้กำหนดตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัยไว้ในตัวบ่งชี้ที่ 1.3 คุณภาพนักศึกษาปีที่ 3 ที่มีสมรรถนะด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

ทั้งนี้มาตรฐานที่ 1 ด้านผลลัพธ์ผู้เรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี กำหนดให้มหาวิทยาลัยพัฒนาบัณฑิตที่มีสมรรถนะด้านทักษะการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีการกำหนดสมรรถนะด้านทักษะการจัดทำแผนธุรกิจที่จะช่วยประกอบการตัดสินใจและดำเนินธุรกิจเพื่อจะเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการใหม่ในอนาคต โดยส่วนประกอบของแผนธุรกิจ(Business Plan) ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

1) การวิเคราะห์สถานการณ์ วัตถุประสงค์และเป้าหมายธุรกิจ เป็นการวิเคราะห์ SWOT กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของธุรกิจ

2) แผนการตลาด(Marketing Plan) เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์และกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด และสร้างกลยุทธ์การตลาดเพื่อการแข่งขัน

3) แผนการผลิตหรือบริการ(Production & Service Plan) ความสามารถในการจัดการกระบวนการผลิตหรือบริการ การแปลงสภาพวัตถุดิบและทรัพยากรให้เป็นผลผลิตที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4) แผนการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์(Human Resources Plan) การกำหนดแผนผังโครงสร้างองค์กรที่บอกถึงตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ

5) แผนการเงิน(Financial Plan) การบริหารจัดการด้านเงินทุน ค่าใช้จ่าย รายได้ การวิเคราะห์ทางการเงินต่าง ๆ

คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพได้เล็งเห็นความสำคัญ ในการกำหนดให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาสังคม มีคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก จึงได้พัฒนาโครงการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพในชุมชน ซึ่งเป็นโครงการที่มีการบูรณาการกับการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการคิด แก้ไขปัญหาและส่งเสริมสุขภาพชุมชนจากการปฏิบัติจริง และสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขหรือส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นขององค์ประกอบของแผนธุรกิจในเรื่อง แผนการผลิตหรือบริการ(Production & Service Plan) ความสามารถในการจัดการกระบวนการผลิตหรือบริการ การแปลงสภาพวัตถุดิบและทรัพยากรให้เป็นผลผลิตที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการให้

รายวิชาที่สามารถผลิตนวัตกรรมด้านสุขภาพจากสามสาขาได้แก่ สาขาพยาบาลศาสตร์ สาขาสาธารณสุขศาสตร์ และสาขาการแพทย์แผนไทยโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาในรายวิชาร่วมกันพัฒนาและนำผลงานนวัตกรรมสุขภาพของนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพเพื่อคัดเลือกตัวแทนนวัตกรรมจาก 3 สาขาส่งเข้าประกวดนวัตกรรมในเวทีระดับชาติและนานาชาติต่อไป

ด้วยการดำเนินการที่ผ่านมาคณะพยาบาลศาสตร์ฯ จึงได้พัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนานวัตกรรมสู่ทักษะการเป็นผู้สร้าง (creator) และผู้ร่วมสร้าง (Co - creator) เพื่อเป็นให้นักศึกษาได้มีเวทีในการแสดงผลงานของตนเองและฝึกทักษะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมสุขภาพเพื่อประโยชน์ของประชาชนต่อไป

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในการพัฒนานวัตกรรมได้
2. เพื่อให้นักศึกษานำนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชนได้
3. เพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิด นักสร้าง และนักพัฒนานวัตกรรมได้
4. สามารถบูรณาการนวัตกรรมสู่วิถีชีวิตชุมชนได้
5. สามารถบูรณาการศาสตร์ ทางการพยาบาล การสาธารณสุขและการแพทย์แผนไทยสู่การพัฒนานวัตกรรมได้

4. เป้าหมายของโครงการ

4.1 อาจารย์และนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม ร้อยละ 80

4.2 นักศึกษามีทักษะการคิด วิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมได้

4.3 นักศึกษาสามารถนำนวัตกรรมไปให้บริการกับครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นได้

4.3 ได้รับรางวัลจากการประกวดนวัตกรรมระดับชาติหรือนานาชาติ อย่างน้อยสาขาละ 1 รางวัล

5. การดำเนินการโครงการตามหลัก PDCA

5.1 ขั้นวางแผน (P) ให้ระบุข้อมูลและข้อเท็จจริงในการวางแผนโครงการที่ดำเนินการ (อาจจะเขียน Flowchart ประกอบ)

1. กำหนดงานของรายวิชาที่จะต้องมอบหมายนักศึกษาให้พัฒนานวัตกรรม โดยระบุรายละเอียดใน มคอ. 3 หรือ มคอ.4

2. ขออนุมัติดำเนินกิจกรรมประกวดนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพ โดยจัดให้นักศึกษาทั้ง 3 สาขา

3. กำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการและระยะเวลาการถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี

4. ค้นหาข้อมูลในการแข่งขันนวัตกรรมระดับชาติ เพื่อวางแผนในข้อ 1 -2 ให้ทันระยะเวลาที่จะส่งนักศึกษาเข้าร่วมแข่งขัน

5.2 ขั้นดำเนินการ (D) ให้ระบุรายละเอียดให้ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายและระบุระยะเวลาที่ดำเนินการแต่ละกิจกรรม

1. ดำเนินการตามข้อ 1-4 ตามระยะเวลาของรายวิชา และกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติ

2. พัฒนาศักยภาพนักศึกษาในการปรับปรุงนวัตกรรม และวิธีการนำเสนอเมื่อเข้าแข่งขัน

5.3 ขั้นติดตามประเมินผล(C) ให้ระบุวิธีการวัดและการประเมิน และผลการประเมินผลการแข่งขันนวัตกรรมในเวทีประชุมวิชาการระดับชาติ ดังนี้

1. รางวัลชนะเลิศอันดับที่ 1 การนำเสนอผลงานนวัตกรรมการพัฒนาไมโครอิมิลชัน จากน้ำมันการพลูและน้ำมันไพล ประเภท เศรษฐกิจพอเพียง

2. รางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 การนำเสนอผลงานนวัตกรรมกล่องเก็บเข็มปลอดภัยใส่ใจผู้ประกอบการ ประเภท สิ่งประดิษฐ์สร้างสรรค์

3. รางวัลชมเชย การนำเสนอผลงานนวัตกรรมเครื่องคัดกรองโควิด-19 แบบทรีอินวัน (Screening machine for COVIC 3in1) ประเภท เทคโนโลยี

5.4 ขั้นปรับปรุง (A) ให้สรุปจากผลการประเมินว่าจะนำไปปรับปรุงประเด็นไหนอย่างไรบ้าง

1. ประชุมเพื่อค้นหาสิ่งที่ยังต้องเติมเต็มของการส่งนักศึกษาแข่งขันนวัตกรรรมระดับชาติทั้งในแง่การออกแบบกิจกรรมของรายวิชา และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

6. ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

1. อาจารย์และนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรม ร้อยละ 80

2. นักศึกษามีทักษะการคิด วิเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมได้

3. นักศึกษาสามารถนำนวัตกรรมไปให้บริการกับครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่นได้

4. ได้รับรางวัลจากการประกวดนวัตกรรมระดับชาติหรือนานาชาติ อย่างน้อยสาขาละ 1 รางวัล

โครงการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพในชุมชนประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564 มีนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพจากทั้ง 3 สาขาวิชาเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 200 คน และจำนวนผลงานนวัตกรรมเข้าร่วมกว่า 50 ชิ้นงาน และกิจกรรม Show and Share และการแข่งขันการประกวดผลงานนวัตกรรมด้านสุขภาพ ในวันที่ 10 มีนาคม 2564 มีผลการประกวด ดังนี้

รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ นวัตกรรม Screening machine for COVID 3in1

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ได้แก่ นวัตกรรมกล่องเก็บเข็มใส่ใจผู้ประกอบการ

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ได้แก่ นวัตกรรมประสิทธิผลของน้ำมันยาพระอังคบพระเส้น เพื่อลดอาการปวดคอ บ่า ไหล่ สำหรับผู้ป่วยโรคลม

รางวัลชมเชย 3 รางวัล ได้แก่ นวัตกรรมกระเป๋าคลายปวด นวัตกรรมเครื่องกดเจลอัตโนมัติ และนวัตกรรมเศษไม้คลายเส้น

7. ข้อปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดความสำเร็จ

ปัจจัยภายในที่เกื้อหนุนให้เกิดความสำเร็จ

เนื่องจากคณะพยาบาลศาสตร์และวิทยาการสุขภาพประกอบไปด้วย 3 สาขา ได้แก่ สาขาพยาบาลศาสตร์ สาขาสาธารณสุขศาสตร์ สาขาการแพทย์แผนไทย และมีสโมสรนักศึกษาเข้ามาร่วมในการพัฒนานักศึกษา จึงได้มีแนวทางในการสร้างความเป็นเลิศให้กับนักศึกษาจึงได้ร่วมกันกำหนดรายวิชาทั้ง 3 สาขาที่จะพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีทักษะทางด้านการพัฒนานวัตกรรมดังนี้

1. คณะมีการกำหนดกิจกรรมของรายวิชาที่จะพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมที่ชัดเจนทั้ง 3 สาขา
2. การสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนานวัตกรรมจากรายวิชา 1 สู่รายวิชา 1 อย่างเป็นลำดับ
3. คณะมีการสนับสนุนในการสร้างนวัตกรรมสุขภาพให้แก่นักศึกษา
4. การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่พัฒนาศักยภาพการสร้างนวัตกรรมของนักศึกษาอย่างเป็นลำดับขั้น โดยมีความเชื่อมโยงกับรายวิชาอย่างชัดเจน

ปัจจัยภายนอกที่เกื้อหนุนให้เกิดความสำเร็จ

1. การมีเวทีการแข่งขันนวัตกรรมระดับภูมิภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติอยู่เสมอ
2. การได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในการเข้าแข่งขัน
3. การมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีความต้องการใช้นวัตกรรมสุขภาพจึงเป็นแรงพลักดันให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมสุขภาพได้มากขึ้น

8. แนวทางที่พัฒนาในอนาคต

1. การกำหนดเป้าหมายการสร้างนวัตกรรมสุขภาพสู่การเป็นผู้ประกอบการ
2. การกำหนดเป้าหมายการแข่งขันนวัตกรรมของนักศึกษาในระดับชาติและนานาชาติ

9. ให้เขียนมาตรฐานระบบงานที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี

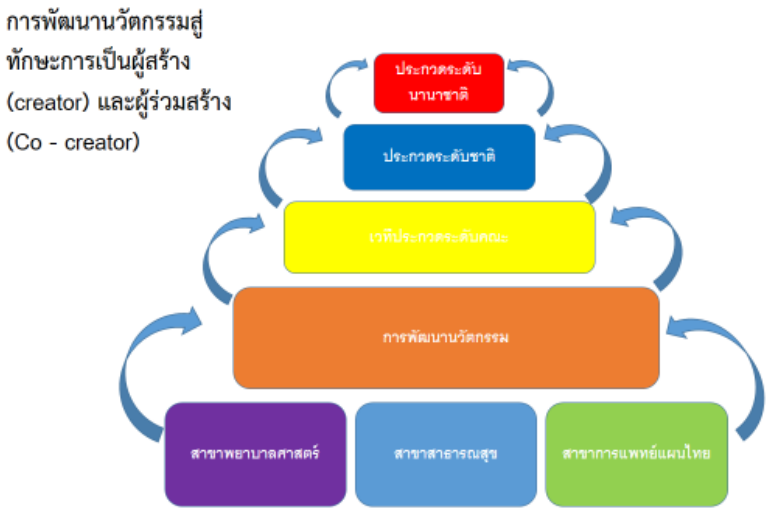

ระบบงานที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดี

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรทั้ง 3 สาขา กำหนดรายวิชาในแต่ละสาขาที่สามารถผลิตนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในรายวิชาได้

2. ผู้รับผิดชอบรายวิชากำหนดใน มคอ. 3 หรือ มคอ. 4 เพื่อให้ปรากฏตังชี้วัดในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างนวัตกรรมโดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ในการพัฒนานวัตกรรมได้
2. เพื่อให้นักศึกษานำนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพชุมชนได้
3. เพื่อให้นักศึกษาเป็นนักคิด นักสร้าง และนักพัฒนานวัตกรรมได้
4. สามารถบูรณาการนวัตกรรมสู่วิถีชีวิตชุมชนได้
5. สามารถบูรณาการศาสตร์ ทางการพยาบาล การสาธารณสุขและการแพทย์แผนไทยสู่การพัฒนานวัตกรรมได้

3. กำหนดผู้รับผิดชอบโครงการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพในชุมชน เพื่อเป็นเวทีในการแสดงผลงานของนักศึกษา

4. คณะกรรมการบริหารคณะกำหนดเวทีเพื่อเข้าแข่งขันนวัตกรรมในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

5. คณะกรรมการบริหารคณะตั้งงบประมาณในการสนับสนุนการเข้าประกวดสำหนับนักศึกษาในเวทีระดับชาติและนานาชาติ

10. **ภาคผนวก**

ภาพการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างและพัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพ
วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564
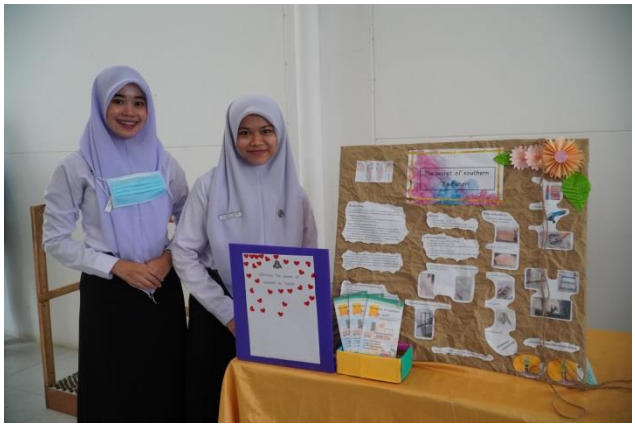
ภาพการจัดกิจกรรมกิจกรรม Show and Share และการแข่งขันการประกวดผลงานนวัตกรรมด้านสุขภาพ
วันที่ 10 มีนาคม 2564